

Van de vicevoorzitter

Mij is gevraagd om voor deze nieuwsbrief een informatief stukje te schrijven. Natuurlijk vergt dat wel enig nadenken maar ik kwam al snel tot de conclusie dat het niet zo moeilijk moet zijn om iets te verzinnen.

Wie de mededelingen op de laatste clubavond heeft gevolgd weet dat er dit jaar het nodige staat te gebeuren. De aanstaande ledenvergadering op 6 maart is iedereen bekend. Tijdens die vergadering zal een vijftal jubilarissen worden gehuldigd.

Maar wat bijzonder interessant is, is het feit dat de vereniging dit jaar 85 jaar bestaat. Dat hebben we gelukkig in de archiefstukken terug kunnen vinden. Het is niet elke vereniging gegeven om die respectabele leeftijd te bereiken en dat geeft aanleiding om daar uitgebreid bij stil te staan. Onze jubileumcommissie is al ver gevorderd in het realiseren van een gezellige middag voor de leden in het ons bekende Warnshuus – zie verderop in deze Nieuwsbrief. Dat gaat ongetwijfeld een klapper worden!

Verder zal er veel aan berichtgeving gedaan worden om de vereniging in het zonnetje te zetten.

Omdat het een druk jaar wordt hebben we besloten pas op 14 oktober een beurs te organiseren.

Onze website is inmiddels in de lucht en onze webmaster Jaap Bosscher en ondergetekende zijn druk bezig met de aankleding en invulling daarvan. U kunt de website vinden onder www.filverzutphen.nl. Het is de bedoeling dat daar alle informatie te vinden is die voor de leden interessant is. Vindt u dit een leuke bezigheid, heeft u ervaring met websites en zou u ons hierbij willen helpen, dan maken wij daar graag gebruik van. Laat ons dat dan weten, dat kan op de clubavonden of via de mail aan ledenadministratie@filverzutphen.nl.

De afgelopen clubavonden waren weer heel gezellig en er hebben zich zelfs drie nieuwe leden aangemeld. We hopen van harte dat deze trend doorzet.

Rest mij nog te vermelden dat we erg blij zijn met de opkomst, de laatste avond 30 leden!

Ik wens jullie allen een gedenkwaardig jubileumpostzegeljaar.

Wim Willemsen

Viering 85-jarig jubileum Filatelistenvereniging Zutphen e.o.

In mei van dit jaar bestaat onze vereniging 85 jaar. Voor het bestuur is dat een reden om erbij stil te staan. Om dit samen met de leden te vieren is een jubileumcommissie in het leven geroepen, bestaande uit Peter Abeln, Henriëtte Formica, Gerben Klein Baltink en Kees Samuels. Deze commissie is inmiddels met de voorbereidingen gestart. Ze zijn inmiddels al 3 keer bijeen geweest en het programma begint al aardig vorm te krijgen.

Op zaterdag 13 mei a.s. zal van 15.00 tot 18.00 uur in de entree en de zitruimte van het Warnshuus een “aangeklede” postzegelmiddag worden georganiseerd. Naast de mogelijkheid om te “postzegelen”, zoals op de clubavonden, zal een hapje en een drankje worden aangeboden en is er muzikale omlijsting. Ook zullen er een verloting en een prijsvraag worden georganiseerd waarbij mooie prijzen te winnen zijn. Natuurlijk geven wij niet alles prijs, laat u verrassen.

De officiële uitnodiging volgt in april.

Natuurlijk zullen wij het jubileum ook aangrijpen om de vereniging aan de nodige publiciteit te helpen. Zo zullen we op zaterdag 6 mei van 10.00 tot 15.00 uur met een kraam op de Houtmarkt gaan staan om de bezoekers aan het centrum Zutphen te laten weten dat we bestaan. Ook wordt een flyer ontworpen die aan belangstellenden zal worden uitgedeeld. Kom ook een kijkje nemen. Natuurlijk zal de pers worden benaderd voor een journalistiek stuk in de krant. Wij houden u op de hoogte.

Namens de Jubileumcommissie
Kees Samuels

Speciale postzegel bezoek Oudjaarsbeurs Houten

Op de terugweg naar Zutphen is in de bus aan de deelnemers een speciale postzegel aangeboden ter herinnering aan het bezoek aan de Oudjaarsbeurs in Houten (voor een verslag van deze trip zie elders in deze Nieuwsbrief.)

Voor degenen die om wat voor reden dan ook niet aan de trip deel hebben kunnen nemen is een exemplaar van deze postzegel alsnog gratis verkrijgbaar. Mocht u interesse hebben laat dit dan even aan ondergetekende weten; hij zal er dan zorg voor zal dragen dat het naar u toekomt.

Ook degenen die nog één of meer exemplaren **extra** willen hebben kunnen dit kenbaar maken. Voor hen zijn de kosten 1 euro per stuk, zolang de voorraad strekt.

Kees Samuels
mobiel 06 52 18 45 97
e-mail kees.samuels46@upcmail.nl

“Het winkeltje van Kees”

De bezoekers aan de maandelijkse bijeenkomsten in het Warnshuus en de kegelzaal van de Hanzehal zijn inmiddels meer dan bekend met het zgn. “winkeltje van Kees”. Men komt er zelfs vroegtijdig voor naar de clubavond. Voor zeer schappelijke prijzen worden spullen te koop aangeboden die middels giften of overnames zijn verkregen. Van de opbrengst worden spullen aangekocht die ten goede komen aan de leden van onze vereniging of worden activiteiten georganiseerd, zoals onlangs het bezoek aan de Oudjaarsbeurs in Houten waaraan voor de deelnemers geen kosten aan verboden waren.

Inmiddels bestaat de inventaris van onze club uit:

- alle 18 Michel-catalogi van Europa (vanaf 2020)
- alle 20 Michel-catalogi van de overige landen in de wereld (gemiddeld vanaf 2019)
- een Michel-kleurengids
- een elektronische tandingmeter
- een watermerkzoeker/testapparaat
- een UV-lamp korte golf
- een UV-lamp lange golf
- circa 240 insteekboeken met zegels
- 3 plastic bakken met eerstedagenveloppen
- 10 plastic bakken met blokken
- 1 plastic bak met postzegelboekjes
- 2 plastic bakken met postzegelmapjes
- 1 plastic bak met zegels van landen die niet in de insteekboeken zitten
- 2 plastic bakken met enveloppen uit diverse landen.

Tijdens de clubavonden in het Warnshuus zijn deze spullen voor de aanwezige leden beschikbaar.

Bij deze zou ik een omroep aan u allen willen doen. Heeft u nog postzegels of postzegel-gerelateerde materialen waarmee u niets meer doet? Zou u deze dan ter beschikking willen stellen aan de vereniging? Wij komen ze graag bij u ophalen. U doet er uw collega-leden een groot plezier mee. Hoe groter de netto-opbrengst des te meer kunnen wij aankopen en organiseren. Wie weet kunnen we ook dit jaar weer met de bus naar de Oudjaarsbeurs in Houten.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Kees Samuels
mobiel 06 52 18 45 97
e-mail: kees.samuels46@upcmail.nl

Oudejaarsbeurs Houten 2022

Jaap Mieras

Het is woensdag 28 december 2022. 's Morgens tussen half 9 en 9 uur verzamelen een kleine dertig mensen zich, ondanks het regenachtige weer, in het Warnshuus in Warnsveld. Het overgrote deel bestaat uit mannen en, gezien het hoge grijs- en kaalgehalte, behoren ze ruimschoots tot de “oudere” generatie. Op een enkeling na zijn het allemaal enthousiaste filatelisten.

Er heerst een gezonde spanning, alsof het om een schoolreis uit een (voor de meesten ver) verleden gaat: we gaan op reis! Een ruime bus staat warm te draaien en iets voor de klok van negen worden we door “meester” Kees Samuels verzocht erin plaats te nemen. Met een lijst in de hand controleert hij of iedereen aanwezig is ... als daarna één ontbrekend lid thuis wordt

opgebeld, horen we dat hij al wel onderweg is. Zes minuten over 9 kunnen we vertrekken. De reis gaat eerst naar Dieren waar nog vier mensen staan te wachten, waarna doorgereden wordt naar Houten. Daar vindt in de Expo Houten twee dagen lang de Oudejaarsbeurs 2022 plaats; in de 3500 m² grote zaal kunnen postzegelverzamelaars hun collectie uitbreiden door bij zo'n 100 nationale en internationale handelaren te snuffelen. Op 2000 m² is ook nog eens ruimte gemaakt voor ruim 50 stands voor muntenliefhebbers.

Rond half 11 komen we daar aan. Nadat Kees voor alle in de bus aanwezigen een toegangs-bewijs heeft gekocht kunnen we naar binnen. Een afspraak om rond half een in het restaurant bijeen te komen voor een – eveneens betaalde – kop koffie lukt niet: slechts een deel van de mensen heeft überhaupt in de gaten dat het “al” zo laat is, of heeft “geen tijd”. Anderzijds, de catering, bestaande uit twee personen die ook nog alle andere bezoekers van dienst moesten zijn, is niet flexibel genoeg om dat te kunnen of te willen regelen. Iets meer mensen zou daar geen overdreven luxe zijn: toen ik er samen met Gerben rond kwart voor een aankwam duurde het een vol kwartier eer we aan de beurt waren ...

Maar dat mocht de pret van het snuffelen in handelaarsvoorraden niet drukken.

Tegen dat we, volgens afspraak, om 14.30 terug zouden gaan – (bijna) iedereen zat op tijd in de bus! – bleek uit ieders enthousiasme dat heel wat verzamelingen een welkome aanvulling hadden gekregen. In de bus deelde Kees ons als extraatje ook nog een persoonlijke postzegel van de vereniging uit – een geste die algemeen zeer gewaardeerd werd.

Nadat het Dierens viertal aldaar was uitgestapt bereikten we Warnsveld rond vier uur; pakweg de helft van de deelnemers bleef in het Warnshuus onder het genot van een kop koffie nog even nakaarten.

Conclusie: Het was een zeer geslaagd “schoolreisje”, dat zeker voor herhaling vatbaar is.

Rest mij om Kees Samuels en Gerben Klein Baltink ook op deze plaats hartelijk te bedanken voor al het werk dat zij hebben gedaan om dit mogelijk te maken! Peter Abeln maakte de foto's bij dit verslagje –Peter, bedankt!

Evenals in de vorige Nieuwsbrief kwam **Kees Samuels** bij het doorsnuffelen van het verenigingsarchief onderstaand gedicht van Koos Speenhoff uit 1923 (!) tegen;

Zijn Verzameling.

Moe van alledaagse zorgen,
Van zijn zaken en kantoor
Van zijn pennen en zijn praten,
Bracht hij thuis zijn avond door

Met zijn opgepotte zegels,
Jarenlang al bij elkaar,
Fijn gekozen goed gerangschikt
Menig prachtig exemplaar.
Al zijn sleur kan hij vergeten ,
Denken aan geen narigheid
Door het turen op zijn schatten,
Raakte hij zijn kopzorg kwijt.
Als een vriend eens op kwam lopen
En hij vroeg aan Ma naar Pa,
Dan zei Ma dat Pa verdiept was
In zijn series Panama.
Vriendje lachte dan onnozel:
"Gut wat heeft ie daar nou an?
Ik begrijp niet hoe men uren
Naar die zegels loeren kan"
Vriendje ging dan naar zijn soosje
Voor een kaartje of biljart,
Van de Politiek en whiskey
En het zwaar geboom verward.

Al zijn zorgjes glad vergeten,
Zat er de verzamelaar,
Met zijn wereld van genoegens,
Zo eenvoudig bij elkaar.
Lichte studie, zoeken, snorren,
Soms een vondst, een
zeldzaamheid,
Nu eens denken aan wat anders,
Dan aan de belangenstrijd.

Toen Papa was overleden
En Mama in de zorgen zat,
Bleek het dat ze aan de zegels
Een vermogen had.

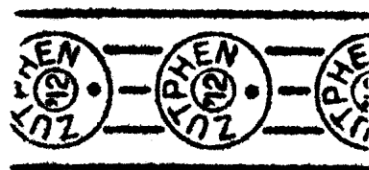
1923

J.H. Speenhoff.

Zutphense stempels – deel 1, het drukwerkrolstempel

Gerben Klein Baltink

In deze nieuwe rubriek behandel ik (in willekeurige volgorde) de poststempels van Zutphen, zoals die op postzegels en poststukken kunnen voorkomen. De willekeurige volgorde heeft te maken met de periode van gebruik: ik behandel de stempels niet in chronologische volgorde. Wel zal ik bij elk stempeltype de gebruikperiode vermelden. Belangrijke bronnen voor

onderzoek naar deze stempels zijn natuurlijk echte afdrukken op postzegels, fragmenten en poststukken. Maar voor een goed begrip van de invoering van een stempeltype zijn bronnen als de zogenaamde “stempelboeken” onontbeerlijk. Gelukkig is daar heel veel van bewaard gebleven, zodat deze rijke bron ons kan helpen om inzicht te krijgen in bijvoorbeeld de aantallen stempels die verstrekt zijn en welke andere plaatsen dezelfde stempeltypes gebruikten.

De stempelboeken

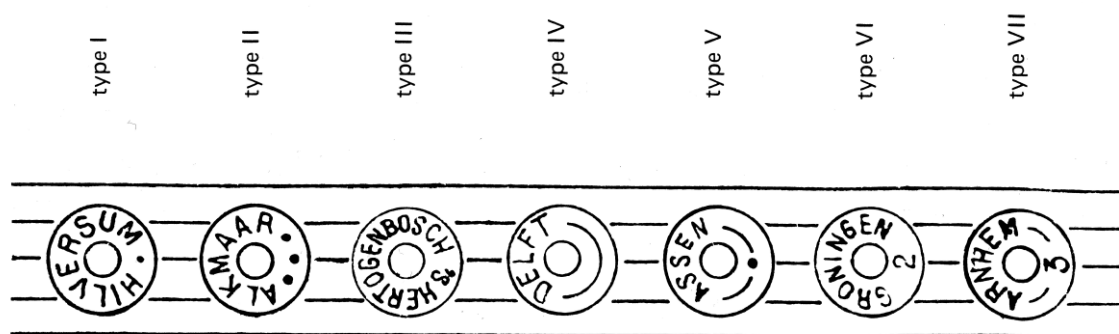
Bij de belangrijkste maker van stempels in de 19^e en begin 20^e eeuw, de Rijksmunt, werden diverse boeken bijgehouden waarin een afdruk van een stempel werd opgenomen nadat dit was aangemaakt. Vaak staan daar korte notities bij met betrekking tot bijvoorbeeld de datum van verstrekking van een stempel. Over deze aanmaak van stempels is een prachtig boek verschenen: “*De Poststempelfabriek bij 's Rijksmunt 1865-1901*”. [1]

Onderzoek naar de stempels die aan Zutphen zijn verstrekt en het gebruik ervan wordt de verzamelaar makkelijker gemaakt door onder andere de uitstekende publicaties van Cees Janssen op de website van de Nederlandse Academie voor de Filatelie. [2]

Het drukwerkrolstempel

Rond 1912 ontstond de behoefte aan een rolstempel voor de voorafstempeling van zegels op zogenaamde adresbandjes of krantenbandjes. Uitgevers van dag- en weekbladen lieten deze adresbandjes vooraf stempelen, zodat ze de bladen met een gefrankeerd en afgestempeld adresbandje ineens konden afgeven. Voordat er een rolstempel beschikbaar was, werd dit met de aanwezige handstempels gedaan (kleinrond/grootrond en eerder mogelijk zelfs al met het franco-takje en tweeletter stempel). Dat gaf in de praktijk kennelijk zoveel geluidsoverlast in het postkantoor, dat om een rolstempel werd gevraagd. Vrij snel daarna werd bij de Rijks Munt een proefexemplaar besteld, dat vrijwel meteen werd goedgekeurd: het drukwerkrolstempel was geboren!

Omdat de lengte van de plaatsnamen die een dergelijk stempel verstrekt hebben gekregen nogal verschillend is, zijn er in totaal 7 verschillende uitvoeringen van dit stempel bekend:

Bron: A.H. Bonefaas - *De drukwerkrolstempels van 1912*. Hilversum, 1981 [3]

Zutphen ontving dit drukwerkrolstempel (Type I) in november 1912 en heeft nadien jaar-karakters ontvangen voor de jaren 1913 tot en met 1919. Afdrukken zonder jaartal zijn ook bekend, mogelijk uit de periode na 1919.

Dat is dan ook meteen een vraag aan onze leden: wie heeft afdrukken van dit stempeltype op krantenbandjes of drukwerk, waar mogelijk een datering uit blijkt na 1919? Ook afdrukken op andere zegels dan NVPH 50 en 51 zijn welkom!

De mij bekende jaartallen:

Gebruikte bronnen:

[1] M.L.F. van der Beek - De Poststempelfabriek bij 's Rijks Munt 1865-1901. Geldmuseum 2002,

[2] <http://poststempels.nedacademievoorfilatelie.nl>

[3] A.H. Bonefaas - De drukwerkrolstempels van 1912. Hilversum, 1981

NVPH, Speciale Catalogus 2010, éénmalig katern drukwerkrolstempels

O.M. Vellinga - De poststempels van Nederland, N.B.V.P., 1931

Eigen collectie en archief